

El valor de mesurar l'impacte

#LaCulturaTransforma

El que no es mesura no es pot millorar. WT. Kelvin.

FUNDACIÓ////**CARULLA**

D'EP

Índex

Què vol dir impacte i per què és important mesurar l'impacte del nostre projecte?

Quines són les dimensions de l'impacte de la cultura?

Quan hem de començar a preparar l'avaluació del nostre projecte?

Quines tècniques ens ajudaran a recollir les dades?

Els indicadors en projectes culturals.

**1. Què vol dir
impacte i per què és
important mesurar
l'impacte del nostre
projecte?**

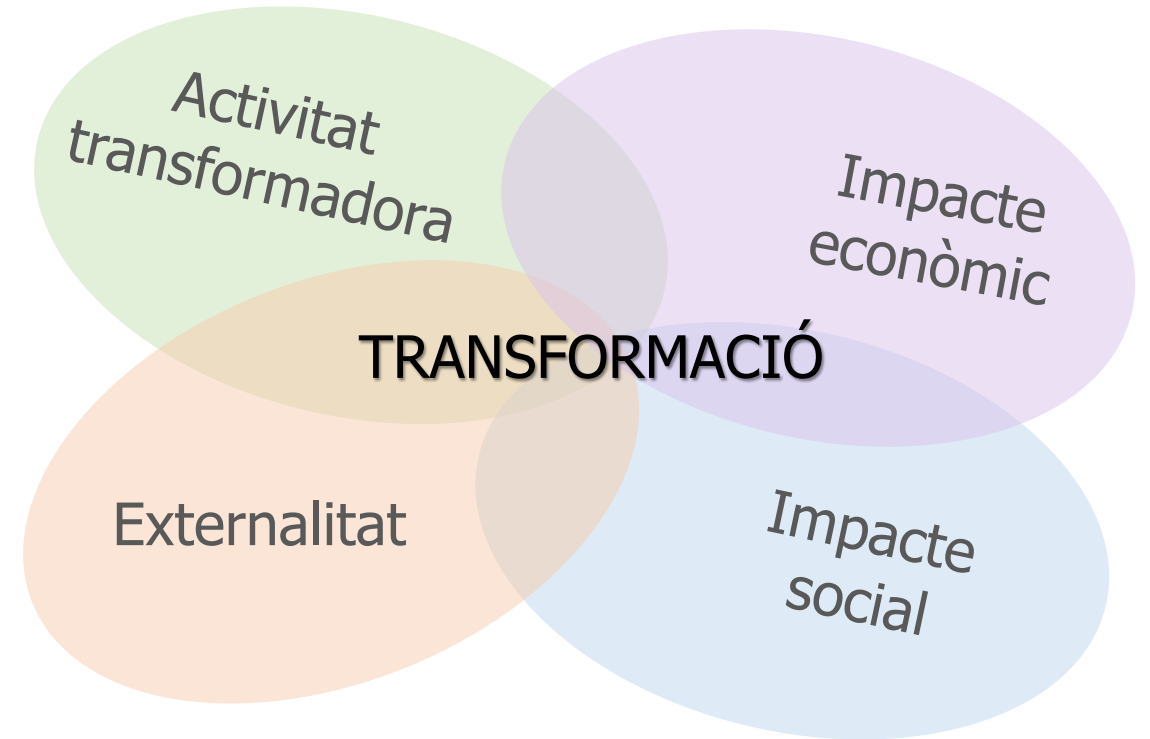

La Cultura transforma?

Comencem amb una història...
Passejant per Barcelona, davant
de la catedral...

La Cultura transforma?

La Cultura transforma?

Però tinguem sempre present que....

“ Si no passa res, no passa res. ”

“ El sol fet de fer coses, inclús la més petita, fa que passin coses que sinó no passarien. Algunes les podrem identificar, unes poques les podrem mesurar, unes altres les descobrirem si tenim els ulls ben oberts..., però moltes mai sabrem que han passat. ”

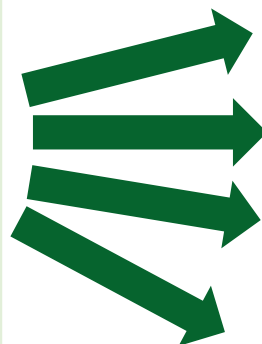

Com definim fet cultural De què estem parlant.

➔ Parlarem de **cultura** i de **fet, esdeveniment o acció cultural**.

La **cultura** abraça els valors, les creences, les conviccions, els idiomes, els sabers i les arts, les tradicions, institucions i mitjans de vida per mitjà del qual una persona o un grup expressa la seva humanitat i els significats que donen a la seva existència i desenvolupament.

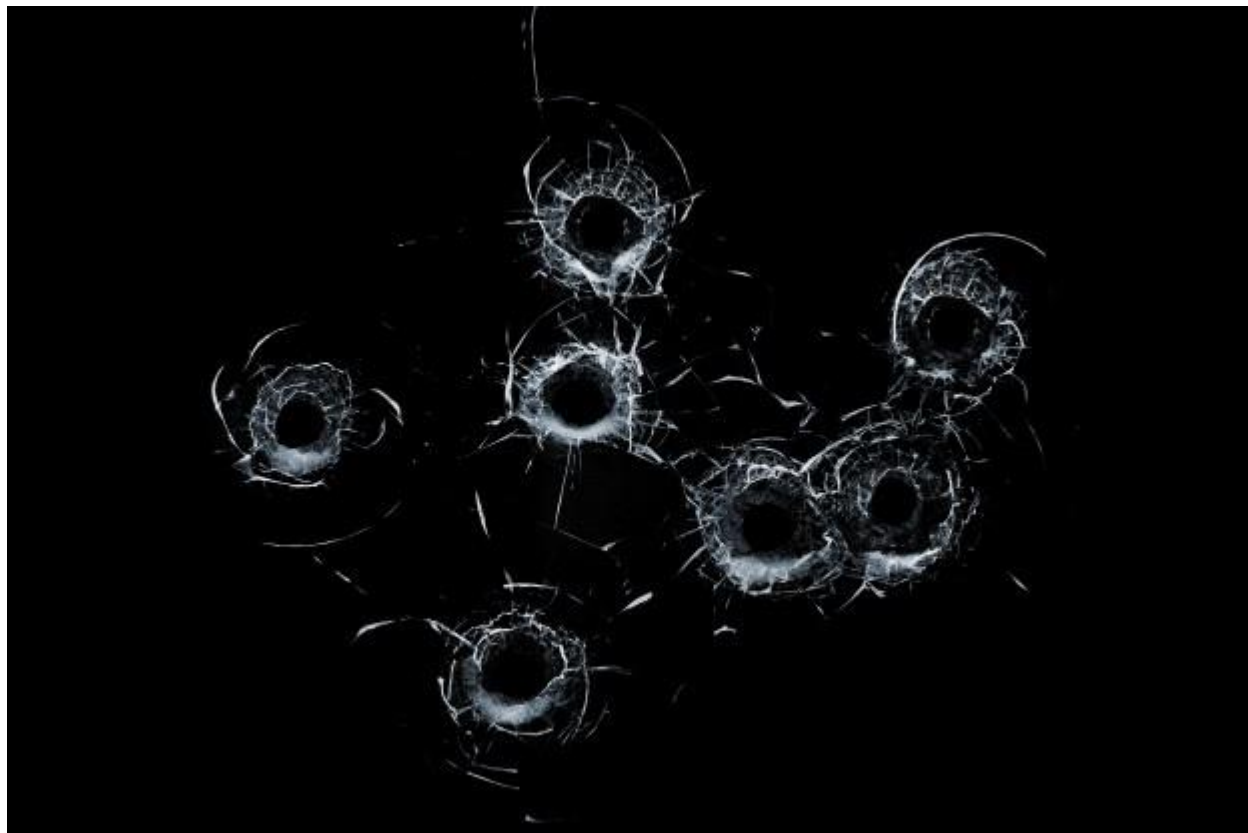
Declaració de Friburg (UNESCO).

Fets, esdeveniments o accions culturals

Què és l'impacte?

Impressió molt intensa causada per algú, per algun esdeveniment, alguna acció.

Diccionari Pompeu Fabra

Què és l'impacte cultural?

Entenem per **Impacte cultural** qualsevol fet identificable que tingui lloc coincidint amb l'organització, realització o presència d'un fet cultural i que li puguem atribuir una certa relació.

Mesura l'impacte de la Cultura? Per què és important

La mesura de l'impacte en la planificació d'un fet o esdeveniment cultural és important per moltes raons.

Focalitzar

Visibilitzar

Comunicar

Aprendre/Millorar

Mesura l'impacte de la Cultura? És possible, de què parlarem

- ➔ Parlarem de **transformació**.
- ➔ Parlarem d'**impacte** o impactes.
- ➔ Parlarem de **tipus d'impactes** i de tipus de **mesures**.
- ➔ Parlarem de **mapa d'agents** i **mapa d'impacte**.
- ➔ Parlarem de **perspectiva**
- ➔ Parlarem d'**avaluació** i **mesura**.

I tot això perquè...

Mesura l'impacte de la Cultura? De què estem parlant.

Entenem per **transformació social** els canvis identificables i mesurables de variables socials.

Quan diem que la nostra proposta cultural vol produir transformació social hauríem de poder definir quina transformació social volem aconseguir.

Mesura l'impacte de la Cultura? De què estem parlant.

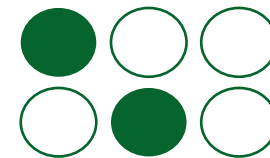

La **perspectiva** en l'anàlisi de l'impacte fa referència al punt de vista des del que fem l'anàlisi.

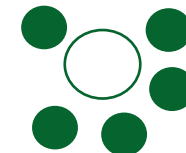
→ **L'agent cultural** → Anàlisi aïllat de l'impacte.

→ **L'administració** → Recursos son limitats, prioritització dels impactes.

→ **El veí** → Externalitats. Soroll, ocupació d'espai públic, residus generats.

És important definir des de quina perspectiva estem fent l'anàlisi.

Mesura l'impacte de la Cultura? De què estem parlant.

Entenem per **avaluació** i **mesura** el procés pel qual obtenim informació relacionada amb una determinada acció cultural.

- ➔ Número d'assistents, pressupost de l'organització de l'acció, satisfacció dels veïns amb la proposta cultural, canvis identificats en el comportament dels ciutadans del barri, etc.
- ➔ Per avaluar disposem de dades quantitatives i qualitatives. Una bona avaluació incorpora dades dels dos tipus en la proporció adequada per aquell fet que volem avaluar.

2. Quines són les dimensions de l'impacte de la cultura?

Les dimensions de l'impacte

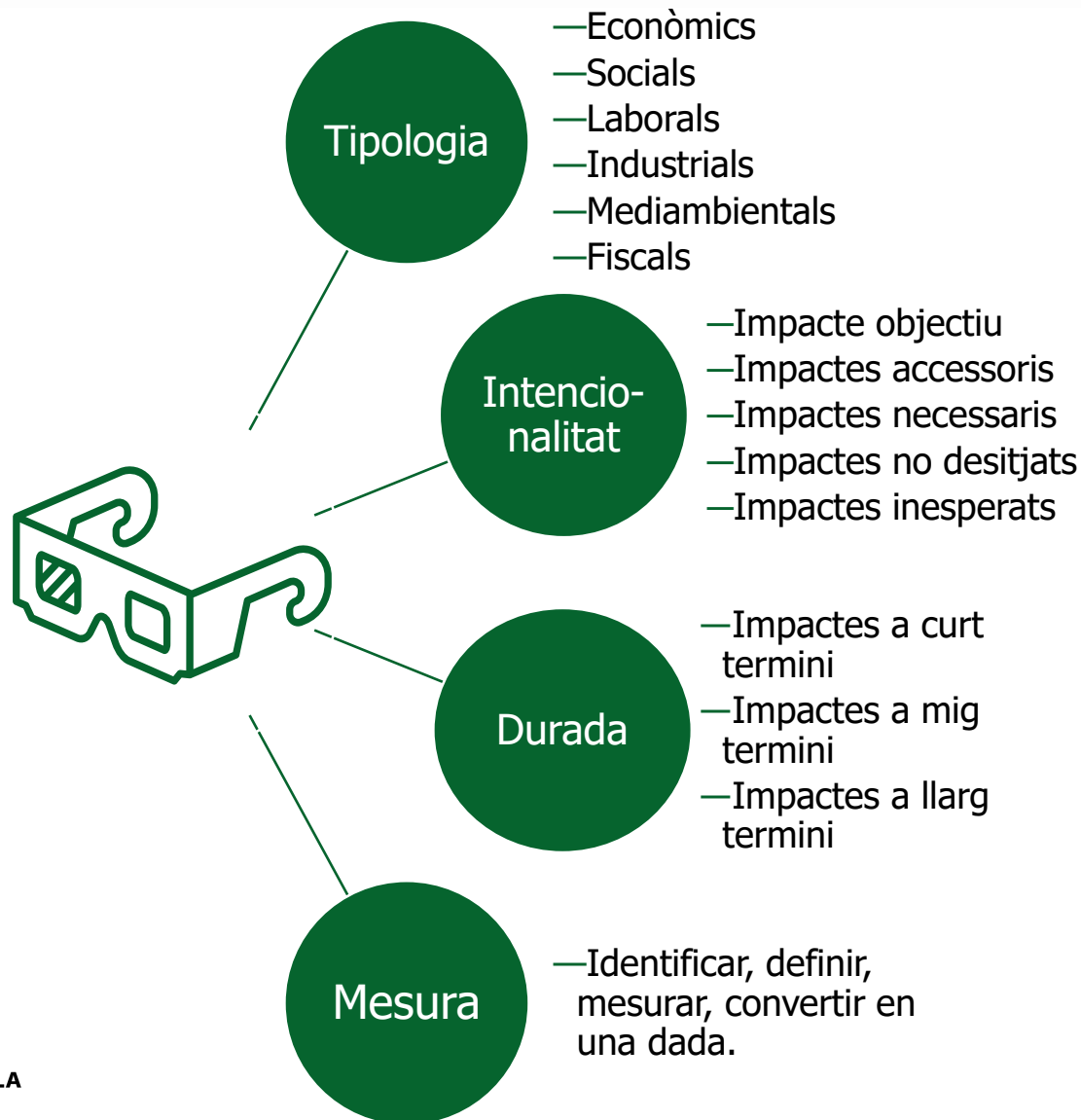
S'organitza un **concert de música...**

- Es dissenya la campanya de comunicació per fer-ne promoció.
- Es contracta una empresa instal·la l'equip de llum i so.
- Venen espectadors locals i d'altres llocs.
- Les cançons del concert fan reflexionar a un grup de joves.
- Un veí es queixa del soroll.
- Arriba la factura de la llum del concert.
- Un productor ha anat a veure el concert, vol parlar amb els músics per proposar-los una gira.
- Fent el concert, la cap del grup té una idea per el nou disc que estan preparant.
- ... I molts més...

Hi ha multitud d'impactes.
Com els podríem classificar?

Tipus d'impactes

Com que hi ha tants impactes i són tan diversos no es poden mesurar, no val la pena intentar-ho?

Exemple: Projecte Art Urbà amb temporers a Lleida

Volem fer un projecte basat en **l'art urbà** que ens ajudi a modificar l'estigma que els temporers són la causa del brot de COVID del Segrià.

Descripció del Projecte

Què?

Projecte d'art urbà

Qui?

100 artistes urbans
1.000 temporers
1.000 joves

On?

Comarca del Segrià.

Com?

Activitats en diferents espais urbans, visites i intervencions amb les escoles i instituts i espai públic.

Per què?

Per fer reflexionar als joves sobre la situació dels temporers, el COVID i les desigualtats que s'estan generant.

De quins tipus d'impactes parlem avui

Impacte objectiu: L'impacte principal que volem produir.

Què vull aconseguir?

Impacte artístic, Impacte cultural, transformació social, altres impactes...

La resposta centrarà la estratègia de mesura de l'impacte.

Per contestar aquesta pregunta cal ser...

Ambiciós

Honest

Realista

Precís

De quins tipus d'impactes parlem avui

Impactes necessaris: Descriure tots els impactes que es deriven de les coses que cal fer per aconseguir l'impacte principal.

Econòmics

- Pressupost
- Contractes
- Materials del projecte
-

Socials

- Metodologia
- Treball
- Formació
- Xarxa entorn
- Cohesió,
- Integració,
- Participació,
- Incidència,....

Fiscals

- Impostos,
- IVA, IRPF.
- Desgravacions

Medi ambient

- Conscienciació
Medi ambiental
- Gestió residus,
- Limitadors de so,
- Aprofitament
menjar sobrant
- ...

Altres

- Comunicació
- Relació amb els centres escolars, famílies, propietaris agrícoles del territori.
- ...

De quins tipus d'impactes parlem avui

Impactes no desitjats o externalitats: Tots els impactes que no volem però que segurament es produiran per intentar minimitzar-los o compensar als afectats.

De quins tipus d'impactes parlem avui

Impactes inesperats: Per la seva naturalesa son els impactes més difícils d'identificar. El que cal és preveure algun mecanisme per tenir aquesta mirada oberta que ens permeti identificar l'inesperat.

“Ulls ben oberts per detectar l'inesperat”

**3. Quan i com hem
de començar a
preparar l'avaluació
del nostre projecte?**

Les fases de l'avaluació: Fase de Disseny

A. FASE DE DISSENY

1. Definir de la manera més precisa possible **l'objectiu principal** que vull aconseguir.
2. **Identificar** el major número possible **d'impactes necessaris** en la fase de disseny.
3. Definir **indicadors mesurables** de l'objectiu principal i dels impactes necessaris.
4. Posar mesures per garantir que podem recollir la informació que necessitem: Disposar del pressupost, definir com recollirem les dades i els diferents indicadors.

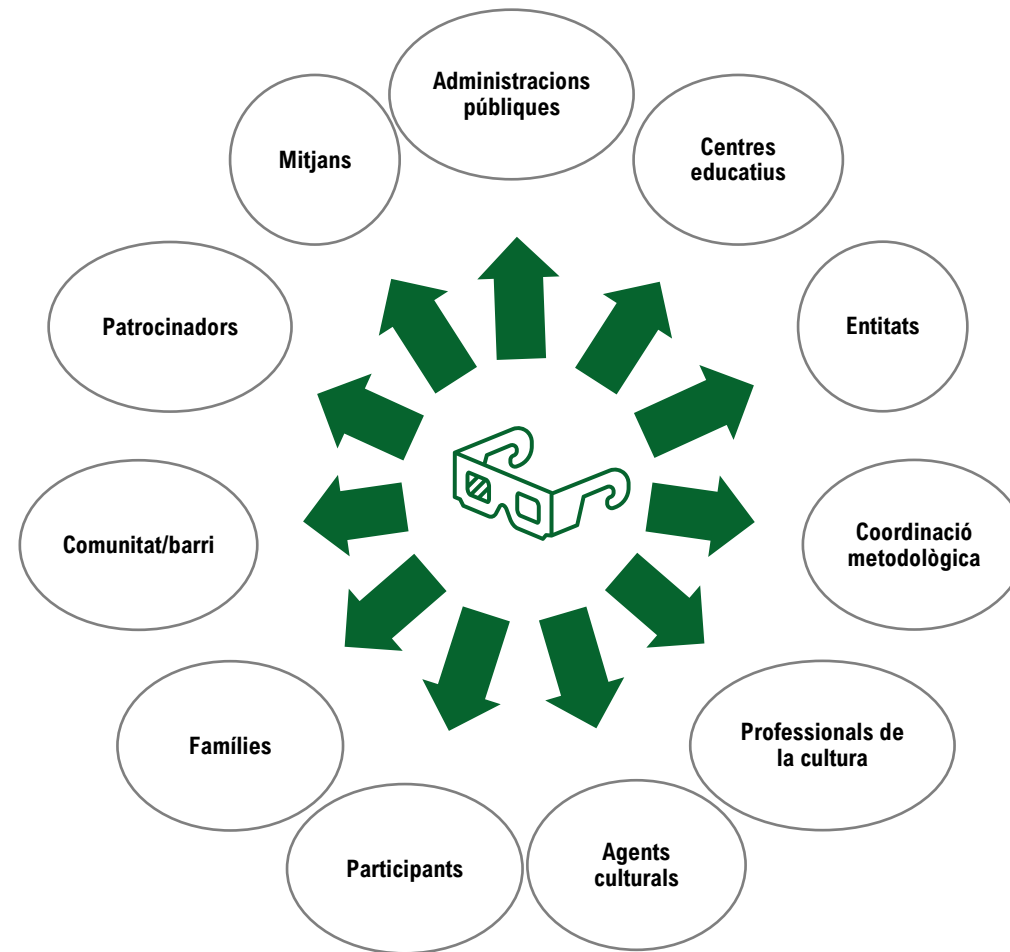
Les fases de l'avaluació: Fase de Disseny

Eines útils durant el disseny del projecte...

El mapa d'agents

Identificació de tots els **actors implicats** en el Programa.

Grau d'implicació dels actors amb el Programa.

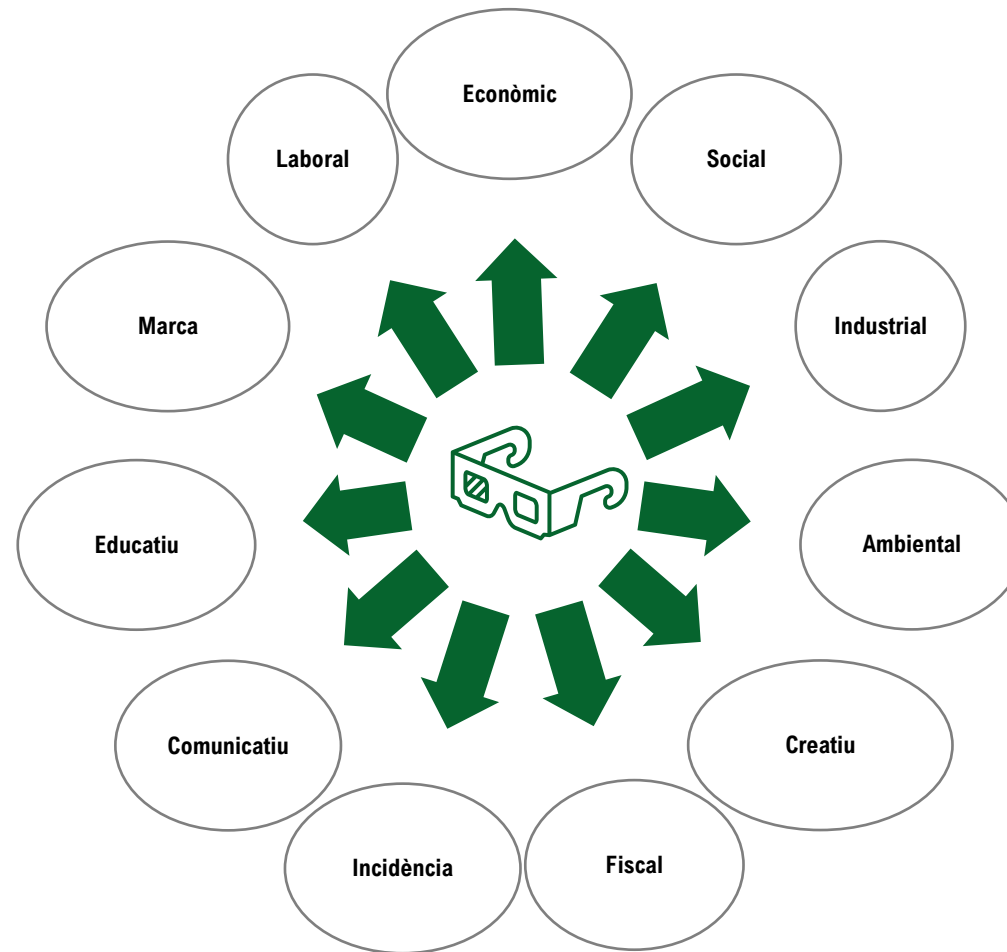

Mesura l'impacte de la Cultura? De què estem parlant.

El mapa d'impactes

Visualització de l'abast dels **objectius**.

Identificació dels objectius, metes i les rutes per arribar-hi.

Les fases de l'avaluació: Fase de Producció

B. FASE DE PRODUCCIÓ

1. **Recollir les dades** que hem previst en la fase de disseny.
2. Establir **mesures per identificar impactes inesperats** positius i impactes negatius o externalitats.
3. Fer la passació dels qüestionaris que haguem previst: Artistes, temporers, joves.
4. Molt important identificar aquelles informacions que si no les recollim al moment ja no les podrem recuperar. Ex: Si no sabem els assistents això ja no te remei.

Les fases de l'avaluació: Fase d'anàlisi

C. FASE D'ANÀLISI

1. Recollir, processar i analitzar la informació.
2. Recollir les dades dels impactes post-event. Ha millorat la percepció que la gent dels barris tenen dels temporers?
3. Fer l'anàlisi, l'informe i al retorn als diferents agents. Participants, promotors i patrocinadors, administració, públic general.

Fer servir aquest informe per proposar el següent projecte i incorporar-lo a les credencials del grup.

Les fases de l'avaluació: Fase d'anàlisi

- L'informe d'avaluació de l'impacte ens servirà per...

CONTINUÏTAT

El projecte funciona i és coherent?

MILLORES

Quins aspectes funcionen i quins no?

CONSOLIDACIÓ

S'arriben a tots els actors i el projecte és sostenible i viable?

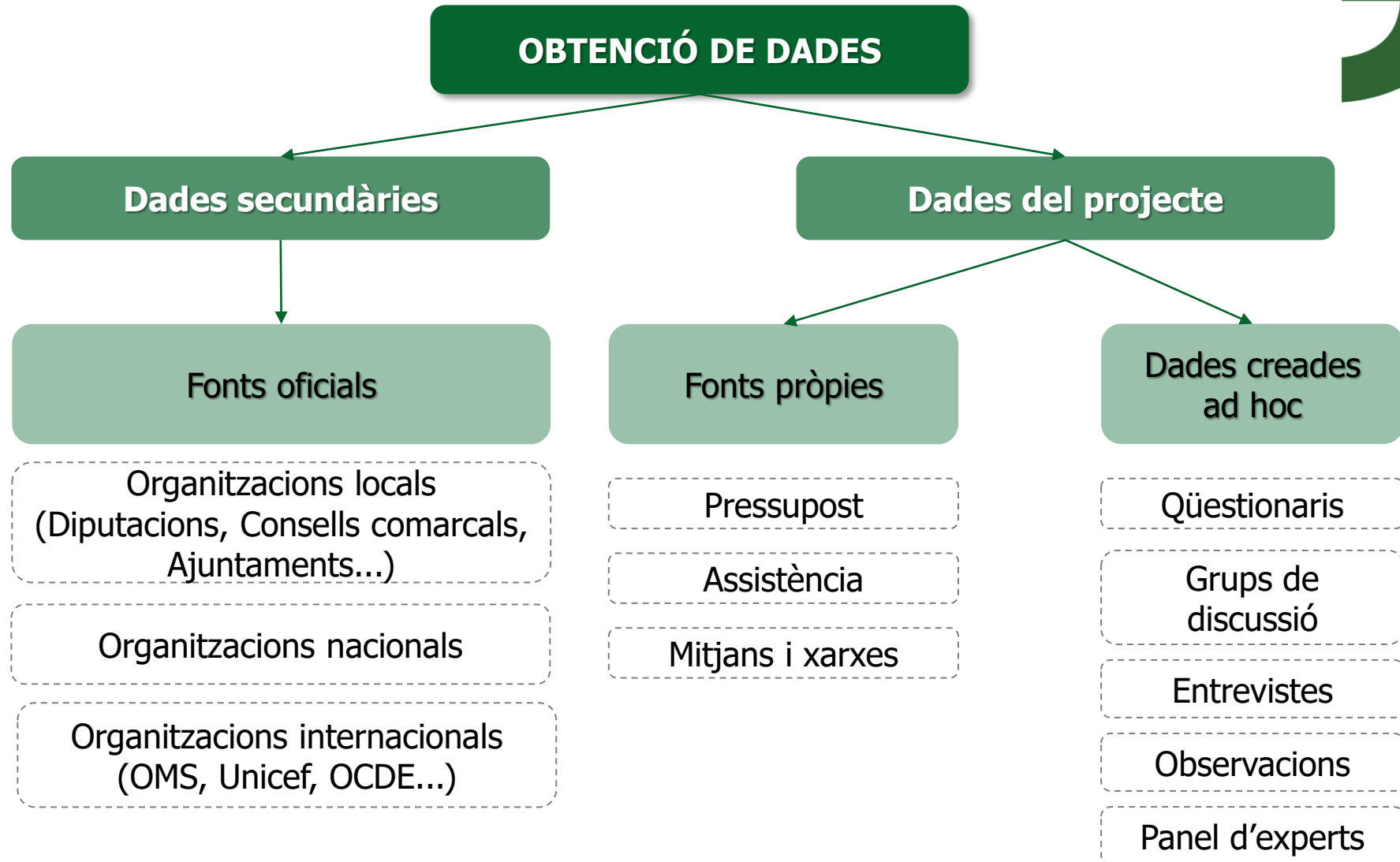
IMPACTE

Serveix per avançar amb l'objectiu de transformació social.

**4. Quines tècniques
ens ajudaran a
recollir les dades?**

Tècniques d'investigació

Tècniques d'investigació

Observacions

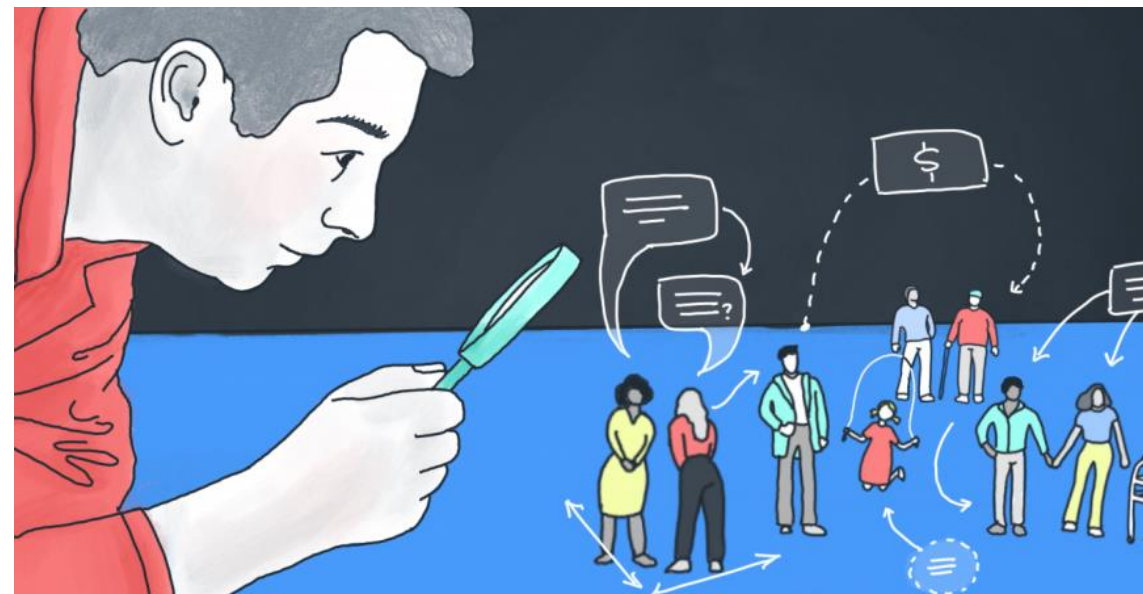
Capacitat d'observar, examinar i avaluar una situació concreta durant un període determinat de temps per poder concloure els efectes d'una acció o activitat.

Observació directa

Observació directa del que passa en un lloc i moment concret. Per recollir la informació ens basem amb el que coneixem del projecte i per tant ens orientem a descriure comportament en relació a l'objectiu establert.

Observació sistemàtica

La observació es realitza mitjançant un registre estructurat de les dades que permetrà comparar diferents observacions o valorar-ne l'evolució. Les dades que es recullen poden ser quantitatives i qualitatives.

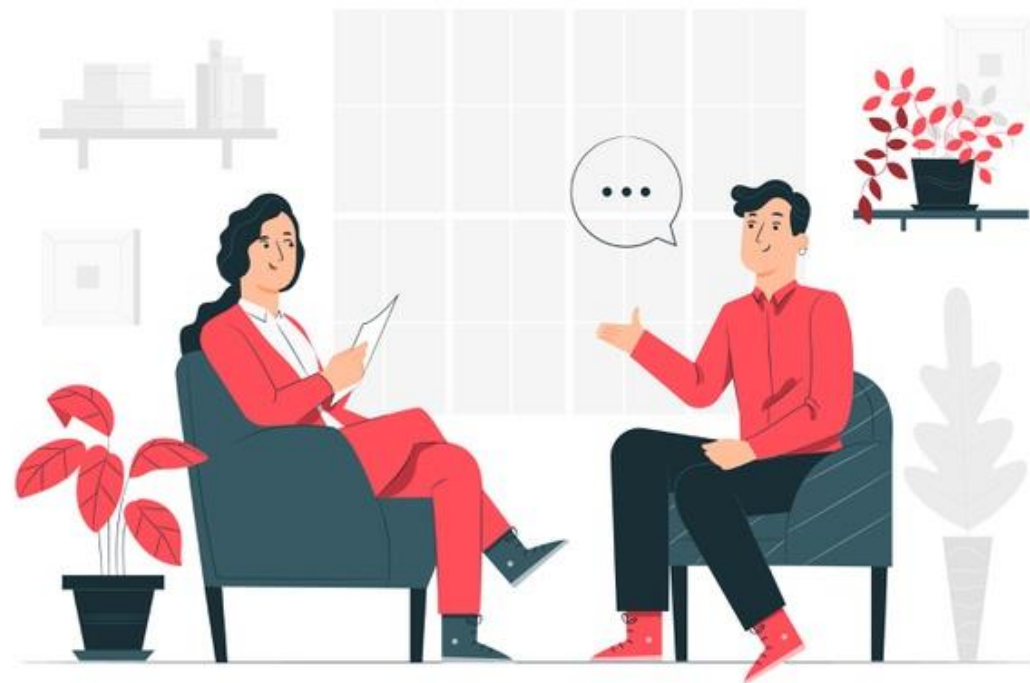
Tècniques d'investigació

Entrevistes

Conversa formal o informal amb un individu, que se li pregunta sobre els aspectes principals del projecte o activitat per conèixer-ne la seva opinió. Ha de ser una conversa entre iguals.

Es recomana elaborar un guió obert de temes a tractar que vagin estretament lligats amb els objectius de l'activitat.

Les dades que s'obtenen són qualitatives tot i que també en pot generar de quantitatives.

Tècniques d'investigació

Grups de discussió

Conversa formal o informal amb un grup de persones (entre 7 i 10), que se li pregunta sobre els aspectes principals del projecte o activitat per conèixer-ne la seva opinió, i veure les seves reaccions.

Els membres del grup han de ser representatius de la temàtica que es tractarà.

Es recomana elaborar un guió obert de temes a tractar l'investigador actuarà com a moderador, no intervindrà, i recollirà les diferents impressions i característiques dels participants.

Les dades que s'obtenen són qualitatives tot i que també en pot generar de quantitatives.

Tècniques d'investigació

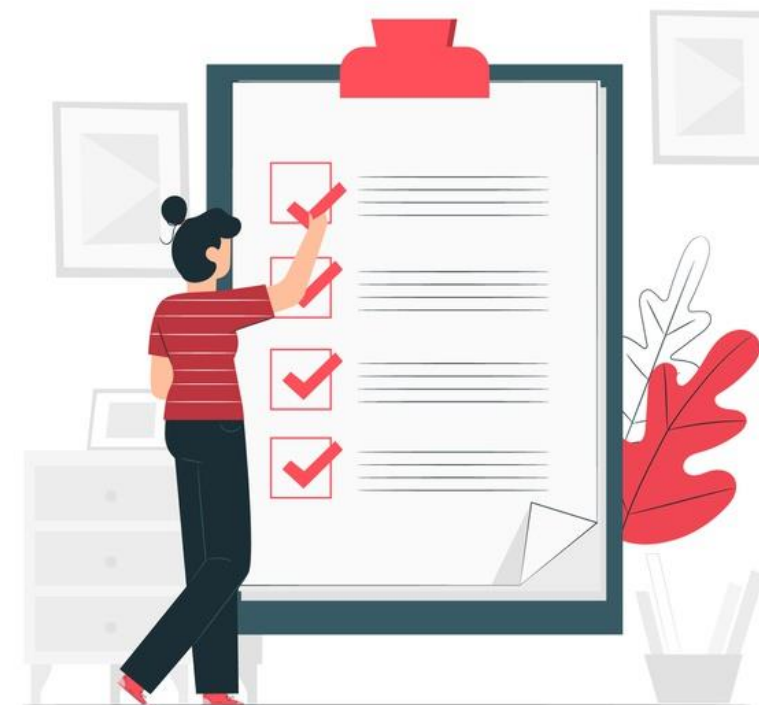
Qüestionaris

Llistat de preguntes tancades o obertes dirigides a una mostra representativa de l'activitat o projecte i el seu anàlisi.

Les preguntes s'han de plantejar amb l'objectiu d'aconseguir obtenir les dades dels indicadors identificats a la fase de disseny de la metodologia d'avaluació, per tant, tenint en compte els objectius del projecte. Les dades poden tenir a veure amb: hàbits, satisfacció, característiques...

Els qüestionaris es poden plantejar de forma presencial, online o telefònica.

Les dades que s'obtenen són principalment quantitatives.

5. Exemples d'indicators en projectes culturals

Indicadors i cultura

S'ha de tenir en compte que no existeix una llista universal i tancada d'indicadors vàlids per avaluar tot un projecte.

Des de cada projecte s'han d'establir els indicadors més adequats per mesurar l'èxit i l'activitat del projecte segons el seu objectiu principal i específics.

Indicadors i cultura

Tipus d'indicadors

Indicadors quantitativus

Aporten dades precises, numèriques, que es poden calcular, classificar, tabular, comparar... (Nre. activitats, nre. espectadors...)

Indicadors qualitativus

Aporten visions i percepcions personals que ajuden a veure aspectes que les dades no sempre indiquen. (percepció d'impacte de l'activitat, punts forts, necessitats...)

Indicadors i cultura

IMPLEMENTACIÓ

Visibilitat del repte social

Gràcies al projecte es dóna visibilitat a la cultura i als diferents reptes socials.

- 1) Nre. d'aparicions als **mitjans de comunicació** (tv, radio, premsa, mitjans online...)
- 2) Nre. d'aparicions a mitjans de comunicació del **repte social** gràcies a l'existència del projecte
- 3) Nre. seguidors a les **xarxes socials** i evolució de nous seguidors i accions associades a les xarxes socials
- 4) Seguiment del projecte per part **d'institucions** o **personalitats públiques**.

Avaluació

Existència de mecanismes que permetin realitzar un seguiment de les activitats.

- 1) Nre. **activitats realitzades**
- 2) Nre. **assistents a les activitats**
- 3) **Satisfacció** dels assistents amb el projecte

Indicadors i cultura

Altres indicadors...

Identitat

Elements identitaris del projecte.

- 1) Mecanismes per treballar de forma activa per la inclusió i el sentit de pertinença dels participants a l'activitat.
- 2) Es percep més **cohesió social a l'entorn del projecte** (nous vincles socials, sentiment de pertinença, augment de la solidaritat).
- 3) Grups o col·lectius creats** a l'entorn del projecte (plataformes, grups virtuals, etc.)
- 4) Presència del **català** i la **cultura catalana**.

Dinamització de l'entorn

Inclusió de persones i col·lectius d'orígens i realitats diverses.

- 1) Canvis a l'entorn** associats a l'activitat a l'equipament o projecte (obertura de nous locals, crida de nous col·lectius...)
- 2) Impacte econòmic**

Indicadors i cultura

Participació

La persona com a protagonista activa del projecte, co-creació i intervencions de baix cap a dalt.

- 1) Es tenen en compte espais per a la **presa de decisions** de forma democràtica (assemblees, votacions vinculants, processos participatius, etc.)
- 2) Existència d'espais de **diàleg** en les activitats
- 3) **Innovació** en les **dinàmiques de participació** amb l'objectiu d'incorporar la persona en la presa de decisions i disseny del projecte
- 4) Canvis detectats en la manera de relacionar-se dels participants en els espais de diàleg (percepció de comoditat davant del grup).
- 5) Nre. **canals** i ús per facilitar l'intercanvi d'opinions sobre el projecte

Indicadors i cultura

Enllaços d'interès

- https://es.unesco.org/creativity/sites/creativity/files/cdis_methodology_manual_0_0.pdf
- https://es.unesco.org/creativity/sites/creativity/files/cdis_toolkit.pdf
- unesdoc.unesco.org/in/rest/annotationSVC/DownloadWatermarkedAttachment/attach_import_2bb1d686-ffdc-452e-9ae9-bf0a689c09f4?_=373570spa.pdf&to=111&from=1
- <http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/elsimpactesdelacultura.pdf>
- [http://www.carnavaltorello.cat/170712_Estudi_dimpacte_Carnaval_Terra_Endins_Torello_\(Resum%20Executiu\).pdf](http://www.carnavaltorello.cat/170712_Estudi_dimpacte_Carnaval_Terra_Endins_Torello_(Resum%20Executiu).pdf)

Si no fem res, segur que no passarà res.

Moltes gràcies per ser-hi i per aguantar fins aquí!

D'EP Institut
Aragó 631-633
08026 Barcelona

FUNDACIÓ////**CARULLA**